

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817206814
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7817206814.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Frederiky Zozulákovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú I. V. nar. X.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave dieťaťa rodičov M. V. nar. XX.X.XXXX trvale bývajúcej Q. XX V. M. toho času O. č. XXX a A. V. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v V. M. na Q. ulici č. XX v konaní o úpravu výkonu rodičovských práva povinností k maloletému dieťaťu o návrhu matky o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 7P 190/2017-9 zo 14.7.2017 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením zo 14.7.2017 č.k. 7P 190/2017-9 nariadil, aby otec A. V. nar. XX.X.XXXX odovzdal maloletú I. V. nar. X.X.XXXX do dočasnej osobnej starostlivosti matky M. V. nar. XX.X.XXXX do právoplatnosti rozsudku sp. zn. 7P 190/2017 o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu s tým, že uznesenie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

2. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zistil, že otec maloletej matku vyhodil z domu a dieťa jej odmietol dať, psychicky ju ponižoval, často ju fyzicky napádal. Rodina otca ju obviňuje z nevery a zo zanedbávania za účelom získania dcéry. Tieto obvinenia, podľa vyjadrenia matky, sa nezakladajú na pravde. Zdôraznila, že práve otec odchádzal po nociach z domu za inými ženami do herne a na diskotéky a ju nechával s maloletým dieťaťom samú doma. Rodičovský príspevok poberá otec maloletej a preto ju finančná situácia prinútila nájsť si prácu, pričom otec celý rodičovský príspevok míňa len na svoje potreby. Žili fakticky z jej príjmu. Matka zdôraznila, že v súčasnej dobe má zabezpečené vyhovujúce podmienky pre starostlivosť o dieťa, finančne jej pritom pomáha matka, ktorá pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku. Otec jej odmieta maloleté dieťa odovzdať a neumožňuje jej ani styk s maloletou dcérou.

3. Konajúci súd prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave ďalej zistil, že otec žije v staršom rodinnom dome, ktorý je z časti zrekonštruovaný. Byt pozostáva z dvoch izieb, kuchyne, predsiene a kúpeľne. Izby sú zariadené štandardne funkčným nábytkom, hygiena v domácnosti je na dobrej úrovni. V čase šetrenia kolíznym opatrovníkom v mieste bydliska otca tento nebol prítomný, matka otca uviedla, že odišiel na zubné ošetrovanie. Kolízny opatrovník vykonal šetrenie aj u matky maloletého dieťaťa na aktuálnej adrese O. XXX. Ide o jednoizbový byt s kuchyňou, kúpeľňou a toaletou. Byt je zariadený štandardným nábytkom, matka žije v uvedenom byte so starou matkou zo strany matky. Stará matka pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku v dvojtyždňových intervaloch. Byt bol čistý a primerane zariadený. Matka kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že od otca musela odísť, lebo ju neustále ponižoval, niekedy ju aj bil. Zbil ju aj vtedy, keď odišla, pričom práve otec dieťaťa má neustále vzťah s inými ženami. Uviedla, že pracovala určitý čas ako upratovačka v O. - Q. dôchodcov U.. Zárobok musela odovzdať otcovi dieťaťa na to, aby mohol navštevovať pohostinstvá. V súčasnej dobe je matka nezamestnaná, nie je evidovaná na úrade práce, finančne ju podporuje matka, ktorá pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku.

Na základe uvedeného kolízny opatrovník navrhol, aby konajúci súd vyhovel návrhu matky a zveril maloleté dieťa do jej starostlivosti.

4. Konajúci súd zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P 130/2016 zistil, že rozsudkom z 19.4.2016 súd priznal v tom čase ešte maloletej matke rodičovské práva a povinnosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.5.2016. Na základe takto zisteného dokazovania v rámci intencií konania o nariadenie neodkladného opatrenia, preto dospel k záveru, že matka dostatočne osvedčila dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, preto podľa ust. § 367 ods. 1- 4 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením nariadil, aby otec, ktorý má maloleté dieťa toho času pri sebe, odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, teda v danom prípade matke až do právoplatnosti vo veci samej konanej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 7P 190/2017.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Vytkol konajúcemu súdu, že vo veci neboli zistené a mali byť zistené aspoň najdôležitejšie skutočnosti, ktoré majú veľmi podstatný význam pre nebezpečenstvo veľkej ujmy u maloletej a pre záver pravdepodobnosti nároku rodičov. Konajúci súd nezistil rozhodujúce skutočnosti a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zistený skutkový stav neobstojí a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznil, že konajúci súd vychádzal iba z vyjadrenia a návrhu matky. On ako otec vypočutý nebol a nebolo vykonané ani žiadne iné dokazovanie. Vyslovil presvedčenie, že u neho sú vytvorené najlepšie podmienky po všetkých stránkach pre zabezpečenie telesného a duševného vývoja maloletého dieťaťa, a to predovšetkým podmienky týkajúce sa samotnej starostlivosti o dieťa, bývanie, prostredie, ekonomické podmienky a ostatné napriek tomu, že dieťa je v útlom detskom veku. Dôvody matky, na základe ktorých žiadala zveriť, resp. odovzdať dieťaťa, považuje za klamlivé a účelové. Predovšetkým zdôraznil, že na rozdiel od matky má oveľa lepšie podmienky pre výchovu dieťaťa. Býva v rodinnom dome, kde s dieťaťom majú veľmi dobré podmienky, hoci kedy môžu byť vonku na dvore, v záhrade. V dome majú spolu dve izby a príslušenstvo. Kedykoľvek sú ochotní mu vypomáhať starí rodičia a rodičia. Je nezamestnaný, avšak príležitostne brigáduje cez sobotu, nedeľu a za dve zmeny je schopný zarobiť 400 Eur. Po prerušení spolužitia s matkou dieťaťa je doma prevažne aj v sobotu a nedeľu, stále sa stará o dieťa. Keď bude potrebné, vie si nájsť prácu aj v okrese. Vždy žil riadnym spôsobom života. Na rozdiel od jeho podmienok na strane matky nie sú vytvorené podmienky pre výchovu dieťaťa, matka už v čase spolužitia s ním sa o dieťa riadne nestarala, prevažne sa staral on a tak je to aj v súčasnej dobe. Navrhol, aby boli vypočutí svedkovia, ktorí sú schopní sa k veci vyjadriť. Okrem toho poukázal na to, že matka trpí závažnou chorobou - epilepsiou, v dôsledku čoho dostáva pomerne často epileptické záchvaty. Aj z toho dôvodu vyslovil presvedčenie, že starostlivosť je lepšie zabezpečená u neho ako u otca. Súčasne sa vyjadril aj k bytovým podmienkam matky, ktorá býva u starej matky. Ide o dve miestnosti, pričom v týchto dvoch miestnostiach býva množstvo ľudí a také prostredie nie je vhodné pre bývanie maloletého dieťaťa. Okrem starej matky podľa jeho vedomia tam bývajú druh starej matky, jej syn, ktorý sa volá X., ktorý tam býva aj s družkou S. a dvomi maloletými deťmi jeho družky a ďalšie dve maloleté deti druhého syna, jej starej matky, ktoré si zobrala do starostlivosti. Z uvedených dôvodov považuje bytové podmienky matky za nevyhovujúce. Zdôraznil, že on žije riadnym životom a nie je pravdou, čo tvrdí matka dieťaťa, že chodí za inými ženami, že hráva automaty, navštevuje diskotéky a podobne. Ako svedkov navrhol vypočuť susedov B. A. a ďalších svedkov, ktorí môžu potvrdiť, že o dieťa sa stará a má u neho vytvorené dobré podmienky. X. ďalšiu skutočnosť uviedol, že matka na pracovisku nadviazala vzťah s iným mužom, čo sama aj priznala za prítomnosti svedkov B. N. a I. N.. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CMP“).

7. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa ust. § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle Zásad vplyvajúcich z ust. § 65 až § 66 CMP, oboznámil sa s obsahom predloženého spisu a dospel k záveru, že v danom prípade bola splnená zákonná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou je naliehavosť úpravy pomerov daná záujmom maloletej I. na udržaní stabilného prostredia, ktoré súd prvej inštancie, považuje za daných okolností prostredie u matky na základe doteraz vykonaného dokazovania v intenciách konania o nariadení neodkladného opatrenia.

13. Odvolací súd v súlade s § 387 ods. 2 CSP zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, preto sa okolnosti, ktoré by mal mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia nezisťujú a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pri rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia nejde o končenu a definitívnu úpravu pomerov, jeho nariadením nezískava žiaden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť vo veci samej ale sa ním len neodkladne upravuje určitý okruh vzťahov. Pre nariadenie neodkladného opatrenia stačí existencia dôvodnej obavy, že by mohlo dôjsť k neprímeraným zásahom alebo k ohrozeniu záujmov maloletého dieťaťa. Odvolací súd je toho presvedčený, že ujma na právach účastníkov, predovšetkým maloletého dieťaťa, ktorá môže vzniknúť v prípade, ak sa ukáže, že predmetné tvrdenia v návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie sú pravdivé, bude menšia ako ujma, ktorá by vznikla, ak by súd v tejto právnej veci neodkladným opatrením neupravil pomery maloletého dieťaťa so zreteľom na to, že v tomto štádiu konania, keď súd ešte nemá zistený skutočný stav veci, je stabilizácia výchovného prostredia maloletej u matky, ktorá sa o ňu až do svojho núteného odchodu starala v najlepšom záujme dieťaťa. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že správanie otca, ktorý nerešpektuje právo matky podieľať sa na výchove dieťaťa, nie je možné akceptovať a zdôrazňuje, že bude úlohou matky, ktorej bola maloletá neodkladným opatrením zverená, zabezpečiť realizáciu styk dieťaťa s otcom, pretože záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného pôsobenia, teda ich predstavami o výkone rodičovských práv a povinností, pretože prioritným je vždy záujem dieťaťa.

14. K odvolacej argumentácii otca odvolací súd dodáva, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej) a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V tomto smere je potrebné podotknúť, že zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod, že súd nedostatočne zistil skutočný stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

15. Z dôvodu, že ide iba o neodkladnú úpravu pomerov účastníkov konania nebolo úlohou odvolacieho súdu dôsledne sa zaoberať odvolacími námietkami otca a skutočnosťami tvrdenými otcom vo vyjadrení, pretože sa prakticky týkajú už veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie. Opodstatnenosťou skutočností uvádzaných matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolaní otca sa bude zaoberať konajúci súd v rámci zisťovania skutočného stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej.

16. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom matky, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).